

De Regia protect. vi oppress. appell.

- 592 Lopez in leg. 20. t. 22. part. 3. verb. per causas col. 2. & sententia nobilitatis si mat Ocalora de nobilitate 2. part. 3 p princ. c. 8. n. 7. latius Tiraq. in tract. de nobilit. q. 37. a. num. 2. cum. seqq. & etiam in fideicommissariis, ut sententia lata contra primum vocatum, ceteris successoribus noceat, & lata contra hæredem officiat substitutis, & legatariis, vide exactissime per Anton. Pereg. de fideio. art. 53. a. n. 40. cum seqg. Tiraquell. in tract. res inter alios lata in prin. 5. latissimè tem. hanc plurimos referens prosequitur Mieres tract. de major. 4. p. quæst. 14. a. n. 1. cum pluribus seqg. in noviori impressione, pro quibus elegantissima sunt verba d. l. 1. §. denuntiarij de ventre incipiendo, ibi, de nuntiari autem oportet iis, quos proxima spes successionis contingit, & ibi, hæredi instituto, non etiam substituto, & ibi, qui primum locum tenent, &c. alios citabo infra hac 4. cap. 14. num. 12 & seqg.
- 593 Ex qua conclusione unam notabilem doctrinam ac theoricam ponit B. in l. cum filius familias, ff. de verb. obligat. col. 2. & ibi Angel. de Perus. Imol. Alexand. Socin. Iff. & communiter Doctores Anton. Gom. tom. variar. cap. 1. n. 90. quod quando delictum est principaliter communium ab uno, & pena bonorum pervent & inficit alium in consequentiā, sententia, & condemnatio principalis nocet alteri, qui tenetur in consequentiā, ita probat text. in l. 1. C. ubi causa fiscalē, text. in l. leg. quisquis §. filii vero. C. ad l. Jul. majest.
- 594 Cujus erit exemplum, quando delictum est tale, ex quo prohibetur alienatio bonorum à die commissi criminis, quia sententia lata contra principalem delinquentem, prajudicat possessoribus, in quibus bona reperiuntur alienata, ita probat text. in d. l. quisquis §. filii vero text. in cum secundum leges de hereticis lib. 6. & ita tenet B. d. l. cum filius familias 2. col. & ibi communiter D. Sequitur Ant. Gomez ibi proxime, quia alia exempla constituit, ut puta de servo condemnato pro delicto capitali, ut sententia prajudicet domino etiam non citato, possique in servum mandari executioni. Et de patre, qui ex forma statuti tenerit solvere poenā pecuniariam filii, quatenus tangit legitimam suam, ut sententia lata contra filium noceat, & prajudicet patri, etiam non citato, nonnullos Doctores trahit in comprobacionem Gomez videndum ibi proxime.
- 595 Ex qua etiam conclusione ulterius provenit, quod sententia lata contra prælatum, seu rectorem beneficii, nocet & prajudicat successori, & per consequens non excedet executoriectoriales in cum exequendo, ita docet optimè Panormit. consil. 92. lib. 1. quem sequitur Aymon. Cravet. consil. 10. n. 8. Pinel in lib. 1. part. 3. sub. n. 28 ante fin. C. de bonis mater. Jacobus Cancer. variar. resol. 2. part. cap. 16. n. 100. Panormit. consil. 62. illud de jure, lib. 1. & Pinellus loco citato, idem dixit loquendo in sententia lata adversus administratorem, qui universati, & rebus præst, vel administratorem tam spiritualem, quam temporalem, ut sententia aduersus illos lata jus faciat adversus successores in administratione, quibus nocet & prodet, quamvis ab illis causam non habeant successores, plenè consuluit Oldrad. consil. 64. per text. in c. cum inter de re jud. & in c. cu[m] olim de prescripte. & post plures alios tenet Pereg. de fideicom. d. art. 53. n. 48 per tot. nec iterum successor tanquam obinens executoriales aliud de eadem re iudicium subire cogitur, singulis siquidem controversiis unum iudicari sine sufficiere, constitutum est in l. sing. ff. de exceptionib. rei judicat.
- 596 Et loquendo in prælato succedente in regimine, & administratione beneficii, ut quemadmodum teneatur ex contractu sui prædecessoris facto nomine administrationis, cap. 1. de solutione, ita si sit adversus prædecessorem lata sententia, illi nocet, tenet post alios Tiraquell in tract. de jure primogen. q. 5. n. 17. & 18. ubi etiam loquitur idem de Episcopo, economo, & in filio.

Peregr. de fideicommiss. art. 53. num. 5. Jacob Cancer. variar. resolut. 2. part. cap. 16. n. 101. quia eadem ubi est res aut persona verè, vel interpretativè, sententia obstat, & rei judicat exceptio gl. in l. & an ead. verb. concurrunt, ubi gl. §. 1. & de except. rei jud. Angel. in l. cum quereretur, ff. ead. Lanar. consil. 34. n. 15. Ponte consil. 49. n. 4. consil. 62. n. 36. Petrus Surd. consil. 312. n. 26. An. consil. 53. n. 27. & consil. 99. sub n. 1. Socin. consil. 18. n. 44. vol. 1. Corna. decis. 703. n. 5. Giurba decis. 20. sub num. 1. alios citavi supra n. 119.

597 Hanc tamen nostram principalem regulam supra positam, ut limites velim, quando quis de ea re, cuius actio, vel defensio sibi principaliter competit, cum quem negotium incidenter, aut in consequentiā secundarijque contigit, & sequentem agere de ea re, patiatur, nam hoc quidem casu ratione tanti consensus ejus, qui poterat defensionem assumere, & aliam à priori saltim defensionis loco repellere; sententia ei etiam non vocato æquè prajudicat, ac si ipse egisset, vel defendisset; docuit text. elegans in l. sepe, ff. de re jud. & in cap. penult. de senten. & re jud. Regia 19. iit. 22. p. 3.

598 Exemplum de creditore, aut etiam debitor patiente de jure, & proprietate rei pignorata agere, aut maritus sacerdotum, vel uxorem de proprietate rei dotalis, aut emptor venditorem de proprietate rei empta experiri passus fit, quæ exempla in dictis juribus expressè redduntur, pariter atque invenies plurima alia prescribentes ubilibet, & præcipue per Alexandrum, qui copiosissimè omnium eam rem assequutus fuit, quam conclusionem probant, & exempla Tiraquell. in tract. res inter alios lata n. 56. latissimè post alios per Covar. in tract. quæst. cap. 13. præcipue a n. 7. cum seq. ubi latè exempla dictorum jurium pedetentim examinat, & vide supra sub n. 273. ubi de limitatione.

599 Iis pertinet scire, an sententia lata adversus beneficij Ecclesiastici possessorum super eodem beneficio, ex ea causa, quod conferens illi non habuerit jus conferendi, di, prajudicet illi, qui contulit super jure conferendi; in qua questione illud ab omnibus communiter receperum esse reperio, ut conferenti scientiam litis habent causam hanc super eo jure tractari, quoad possessionem conferendi tantum, non verò quoad proprietatem prajudicium sententiam generare, ita probant Cardin. per text. ibi in c. cum olim de causa pos. & propriet. Imol. & Panorm. n. 23. Fel. n. 11. in cap. penul. de re jud. idem Fel. in cap. ad petitionem n. 18. de accusat. Angel. & Alexan. in d. l. sepe n. 54. de re jud. Lambert. in tract. de jure patr. l. 2. p. 2. q. 11. art. 9. Bal. in l. fine, C. ad Velleianum, column. fin.

600 Horum insuper Doctorum ista est omnium concors, & receptissima sententia, ut idem sit dicendum, & prædicandum de sententia lata contra electum, vel contra præsentatum, ob defectum scilicet juris præsentandi, aut eligendi, ut prajudicet similiter præsentantibus, aut eligentibus ex identitate rationis; & præceteris ita in terminis adnotarunt Imol. Panorm. Felin. & Cesal Lambert. Innocent. in cap. quæst. 2. col. 1. art. 9. ff. de leg. 1. Bal. n. 1. l. 2. n. 5. C. quibus res jud. non nocet. Soc. in d. l. Gallus. §. & quid se tantum. n. 30. col. 1. Moder. Paris. tit. 1. §. 13. q. 5. n. 34. & q. 21. n. 68. Felin. post alios in cap. cum Berto n. 20. de re jud. Hippo. in l. infans n. 22. circa tertium dubium. ff. ad l. Cornel. de scariis Cellus in consil. 120. n. 71. Fel. in c. lator n. 17. vers. scias etiam de re jud. Decius consil. 306. in casu proposito n. 6. vers. verum quia ista respon. 492. num. 34. & responsu 617. n. 4. & Marciarius in Epitome de fideicommiss. quæst. 72. in prin. Covar. in tract. quæst. ca. 13. col. fin. in fin. Anton. Gomez in l. 40. Tauri n. 73. Ocalora de nobilit. 3. p. cap. 8. n. 7. cum seqg. Padill. in l. num. ex fam. §. si de Falcidia n. 5. vers. sed contraria opinio. Molin. de Hispanor. primogenis lib. 4. cap. 8. n. 7. elegantissimè etiam Pinell. in l. 1. 3. p. n. 50. C. de bon. mater. Alvarus Valas de jure emph. p. 10. n. 3. exactissimè etiam Anton. Pereg. in tract. de fideicom. art. 53. n. 57. cum multis seqg. vide etiam supra n. 506.

601 Econverso autem receptissima est & apud eosdem Doctores sententia ut sententia lata super jure eligendi, conferendi, vel præsentandi adversus eosdemmet

Salgado de protest. Reg.

collatores, aut præsentantes Patronos, præjudicet omnino præsentato, electo, vel ei cui beneficium fuerat colatum, quam quidem definire questionem authoritate glossæ in cap. cupientes, & ceterum verbo, nullum prejudicium de electione lib. 9. cap. hoc quippe s. 9. 6. verb. his amotis, priorem autem conclusionem probant prefati Doctores inter alia fundamenra, ex determinatione text. in d. lege sepe, ff. de re judicata, præcipue per exemplum ibidem appositum à Jurecons. de sententia lata contra creditorem super proprietate rei pignorata, noceat debitori scienti de jure suo tractari, quasi visus sit debitor permittere, quod creditor super pignoris proprietate causam tractet, ut pariter sit in eo, qui contulit beneficium, sciens, videatur permettere illi cui confert, causam agere vel defendere super jure conferensi; licet solus Covarr. latè insurgat contra istam rationem, & communem receptissimam sententiam, ab ea tamen recedas.

Ex hac etiam regula oritur, quod sententia & res judicata obtenta contra fiscum, produceret rem judicatam contra eos, quorum jus derivatur ab illo fisci, & ab illo principio. Afflictis decis. 396. num. 4. Menochius consil. 121. num. 60. Franciscus Claperius causa 66. quæst. 2. per totum.

Quarta regula erit in hac materia, ut tunc sententia lata adveritus legitimos administratores, qui primas partes obtinent in rei defensione, vel actione, successoribus, & alii quibus per consequentiā tangit negotium, nocebit, quando qui fideliter item tractaveret, stat enim pro illis juris presumptio, ut ob interesse proprium fidelerit, & attenè litigabunt, ut nota Socin. in l. Gallus, §. 9. quid si cautum colum. fin. vers. considera, ff. de liber. & post. & post alios Pinel. in l. 1. p. 3. n. 50. in prin. C. de bon. mater. At si successor velit 335 probare sententiam, quæ sibi objicitur, latam fuisse ob culpam, dolum, vel negligenciam ejus, contra quem lata est, ita ut vel cum adversario colludat, seu in lite ipsa negligenter se gesserit, vallis ob ejus contumaciam eo abiente tractaretur, compertissimum est, prout & receptissimum item his casibus prosequuntur, sequentibus successoribus prædicendum non afferre, tex. est elegans in l. ex contractu, ibi, nisi culpa tutoris, ff. de re jud. text. in l. a. sententia, & l. si perlusorio, ff. de appellat. l. si servus plurium. §. 1. & §. si quis ante, ibi, vel minus plenè, ff. de legat. 1. optimus etiam text. in l. sponsus, §. si uxor. 2. vers. si modo cum animu, ff. de donat. inter virum & uxorem, notat B. & communiter DD. in d. l. servus plur. §. 1. col. 2. & post Imol. & Cuma. Iff. ibi n. 1. Maithaus de Afflit. post alios feuditatis in cap. 1. §. si vassalus 3. n. 8. ad finem vers. nisi talis alienatio & 9. prope finem, vers. nisi sententia lata esset, si de feu fuerit conventio inter dominum & agna. vassal. Bar. in l. filius fam. §. divi n. 9. ff. de leg. 1. Bal. n. 1. l. 2. n. 5. C. quibus res jud. non nocet. Soc. in d. l. Gallus. §. & quid se tantum. n. 30. col. 1. Moder. Paris. tit. 1. §. 13. q. 5. n. 34. & q. 21. n. 68. Felin. post alios in cap. cum Berto n. 20. de re jud. Hippo. in l. infans n. 22. circa tertium dubium. ff. ad l. Cornel. de scariis Cellus in consil. 120. n. 71. Fel. in c. lator n. 17. vers. scias etiam de re jud. Decius consil. 306. in casu proposito n. 6. vers. verum quia ista respon. 492. num. 34. & responsu 617. n. 4. & Marciarius in Epitome de fideicommiss. quæst. 72. in prin. Covar. in tract. quæst. ca. 13. col. fin. in fin. Anton. Gomez in l. 40. Tauri n. 73. Ocalora de nobilit. 3. p. cap. 8. n. 7. cum seqg. Padill. in l. num. ex fam. §. si de Falcidia n. 5. vers. sed contraria opinio. Molin. de Hispanor. primogenis lib. 4. cap. 8. n. 7. elegantissimè etiam Pinell. in l. 1. 3. p. n. 50. C. de bon. mater. Alvarus Valas de jure emph. p. 10. n. 3. exactissimè etiam Anton. Pereg. in tract. de fideicom. art. 53. n. 57. cum multis seqg. vide etiam supra n. 506.

Hæc igitur collusio seu negligens probabitur eo 336 ipso, quod principalis vixit iura sua non curavit

D d d 3 deduc-

594
ceducere, & exhibere ita singula ier. D. ius cons. 306.
nunca 6. vers. & cum de facile probari possit. Alcias d. respon. 492. n. 34. vers. & dicitur collatisse, & est text. in d. l. si servus plurium §. si quis ante, ff. de legat. 1. ibi, vel minus plenè defendit causam, & c. Molin. ubi proxime n. 9. & à consequente quando fuit contumax, l. quia repudiantes §. fin. ff. de inofficio restam. l. perla. or. §. quoties, ff. de appell. & l. ideo ff. de evictionib. l. preses. C. de transactio. ultra supra diatos in specie Peregr. de fideicomis. d. art. 53. n. 47.

337 Idem etiam erit, ubi appellationem omisit in casu, qui illam permittet, vel etiam interpositam deferuit, Alexan. in d. §. divi. n. 9. ad fin. vers. non obstat. quid sententia. Ripa. n. 62. Loza. n. 13. vers. 9. & ult. Cratus n. 39. vers. secundo fallit. Mol. ubi proxime n. 10. declarat optimè Pinel. supra sub n. 5. limit. 3. vers. & hec eorum declaratio, ubi latè comprobatur Ant. Gomez. in l. 50. Taur. n. 32.

338 Ac pariter quando sententia fuit lata adversus administratores hujusmodi, primum locum habentes ob aliquod particolare factum proprium ipsorum, & dependens à voluntate propria, tunc sententia adversus eos lata non prajudicabit successoribus, vel iis quibus alias si recta lata fuisset, prajudicium generaliter ex propria vi, & natura ipsius. Exemplum in renuntiatio. ne, super qua fundatur sententia, non in alio jure litigantis, nam tunc non patit exceptionem rei judicatae alteri agenti ex diversa cœla, à qua jus suum provenit, juxta l. cum queritur 21. & seqq. ff. de exceptione rei jud. Paris. consil. 5. n. 37. 4. probatur ex verbis Bal. in l. 2. n. 5. C. quibus res jud. non nocet, n. 8. Pinellus ubi sup. sub n. 50. post prim. l. 2. vers. l. mito 2. ut hoc concl. allegat text. quem dicit notabilem in l. 1. §. si quis sub conditione, ff. ut legatorum sea fideic. nom. cava. Peregrin. de fide d. art. 53. n. 6. faciunt quæ Alexand. in l. sepe num. cum precedentibus & sequentibus, & ff. de re jud. Felin. in cap. penult. de re jud. n. 14. vers. abi sententia. dum dicunt, in hoc requiri, ut nihil omittatur in causa: nec futurom aliud voluntarii concenserit victori, ut ceteris prajudicium generetur.

339 Et loquendo de sententia lata ex consensu partium, aut conventione litigantium, aut ubi jura producenda, & alleganda non fuerint producta, ut non prajudicet successoribus, & quomodo, & ex quibus etiam presumptivè & ex fama probetur collatio, latissimè prosequitur Mieres de major. 4. part. quest. 15. a. prin. que 340 incipit à n. 91. qui quidem post plurimos alios n. 102. & 103. tractat, quando sententia lata fuit cum procuratore, mortuo jam domino, & possidente majoratus, qui mandatum dederat, an prajudicet successori, & numeris seqq. quando lata fuit contra possidentem majoratus à judge, qui in veritate judge non erat, & quid quando à judge recusat per possidentem, postquam ipse à recusatione desistit.

342 Et inde æquè subsequitur, ac est dicendum, quod sententia lata & obtenta, eaque decisa per juramentum delatum vieto condamnato, non prajudicat ceteris. Ita Innocent. Antonius de Bu. Panoris. quos citat Felin. in d. cap. penult. de re jud. d. num. 14. & num. 15. Peregr. de fidei d. art. 53. num. 62. exactissimè plura hinc inde adducens Pinell. in d. l. 1. part. 3. sub n. 5. vers. unde videtur dicendum, quod sententia, ubi exendit etiam nisi juramentum sit liis decisivum, ex Felin. ubi sup. allegat in contrarium glo. in l. ingenium, ff. de statu hominum. Et tandem cum supra dictis veriore sententiam & opinionem hanc dicit, aliis contrarium tenentibus 344 relatis, suam fundamentis latè comprobans ex eo, quod haec non est legitima probatio, quæ fit per juramentum, quem omnino vide.

345 Et tandem dicendum est, quod si executoriales fuerint obtente virtute confessionis factæ in causa ab administratore legitimo, & eo, qui de ea re primum

partes occupat, ut quia confessus sit aliquam qualitatem prajudiciale, vel ad Ecclesiam, seu dignitatem aut Universitatem, non pertinere, tunc adversus Ecclesiam, & successores exequi non potuerunt, quia non prajudicant, quia confessio haec non egreditur personam confitentis, in tertii prajudicium, Bart. & Imol. in l. facta §. si heres, ff. ad Trebel. Alex. in l. sepe n. 126. & 127. Ant. de But. in cap. cum super, & Ab. in c. penult. 346 de re, ubi Felin. n. 16. sequitur Peregr. de fideicom. à 53. num. 61. & optimè plura applicans fundamenta, & autoritates doctissimus Pinell. in l. 3. part. 3. sub n. 5. ante finem. Cod. de bonis maternis. Tu tamen per distinctos confessionis voluntariae, aut necessariae casus, vide eosdem Felin. Alex. Peregr. omni. & hunc articulum latissimè prosequitur optimè declarans Mieres, post plurimos alios, in tract. de major. 4. part. quest. 14. à n. 35. cum multis seqq. in noviori impressione, ubi num. 36. & seqq. quod quando antecessor in majoratu confitetur, 347 se non justè percipere à vassallis aliqua jura, & mandat successori, ut ea non exigat à vassallis, an teneatur tali præcepto, & declarationi stare successor si non est ejus heres, qui quidem num. 52. cum seqq. hoc quod de sententia lata super confessione possessoris majoratus, ut non prajudicet, diximus, mirabiliter declarat ut procedat quando ex sola confessione sequitur est sententia, secus autem si cum confessione concurrenter alia verisimiles probationes, ex quibus judices moveri, posse ad sic sententiandum, & dicit ad propositum notabile consilium Bal. inter virum & uxorem lib. 1. & alios applicatis doctrinis; & hanc opinionem ex multis corroborat Tiraq. in l. 1. unquam, verbo donatione largitus n. 100. cum seqq. C. de revocan donationib. & infinitus penè Doctores congesit in proposito Mieres ibi, qui quidem d. quest. 14. n. 55. tractat post alios, quod sententia lata ex confessione litigantis super nobilitate 348 non prajudicet filii, & successoribus.

Ex quibus omnibus recte deduces, executorum non 349 exceedere, dirigenz executoriales adversus eos, quibus vel tacite, & ex propria vi & natura sententiae, vel expresse nocent etiam nondum vocatis, cum non sint legitimati contradicentes, nec possint executionem executorialium, etiam inter alios obtentorum, impedit, & iis qua latè dicta sunt.

Quinta & ultima regula sit in hac materia, ut sententia lata in individuis, aliis etiam non vocatis prajudicet, ut loquendo in servitute, quæ est individua, juxta text. in l. 2. fi. de verb. oblig. in §. cum similibus vo. luit gl. per text. ibi in l. qui alena §. ult. verb. præff. de negot. gest. gl. & B. in l. de communi in prim. & ibi B. ff. cod. tit. Angel. in d. l. §. si tamen hominem. Ant. Imol. & Roma in vers. ex iis. Aut. in cap. causam el 2. qui filii sint legi. Imol. in l. ult. & ibi Alex. col. 15. vers. adver. tendum est in hoc, ff. de re jud. idem Alexand. in l. sepe n. 48. ff. cod. tit. Panorm. in cap. penult. col. 4. de re jud. Tiraquel. in tract. res inter alios acta, numero 59. Peregr. in tr. de fideicom. art. 53. prout etiam è con- 351 verso in re individua sententia lata pro uno ex consertibus prodest alii, ita quod res judicata pro uno ex condonatis, confederatis, coheredibus, aut confidecommissariis, aliis etiam proderit, & obterit, quemadmodum & è converso, l. loci corpus, §. si fundus, ff. si servitus vendicet. Peregr. ubi proxime, d. n. 43. in prim.

Quam esse tenendam regulam, dicit Rebuf. ubi proxime notans, ubi ipsi in hoc fuisse contrarios Bar. & Innocentium, eam tamen limitat, ut procedat in servitute jam constituta, prout loquitur d. §. si fundus, & d. l. si de communi: secus in constituenda, quia super hac lata sententia inter aliquos aliis nec prodest, nec nocet, cum in ea non reperiatur terminata regula nostra, & 352 facilis retineatur jus jam constitutum, quam de novo inducendum, leg. patre furioso, ff. de iis qui sunt sui, vel alie. jur. & ita etiam resolvit Bar. quem sequuntur recentio-

Pars IV.

Cap. VIII.

595

recentiores in d. l. vers. ex h. s. ff. de verb. oblig. & Alex. qui hoc multum commendat, d. l. sape.

353 Cui alia & sexta finitima est regula, ut scilicet ubi duo, aut plures sunt habentes, quilibet eorum jus in solidum, si alter eorum agat, & rem in judiciū deducat, sententia adversus eum lata, quæ in judicatum transfirat, consumit, & perimit jus aliorum. Et ea est ratio, quia de eadem re & causa non nisi semel (non au-

354 tem plures quæri oportet, leg. licet §. si f. n. a. n. t. e. c. a. p. o. st. b. l. si cui §. idem ff. de accusat. Exemplum sit in popularibus actionibus in quibus de jure publico agitur,

& quæ cui liber de populo competunt l. 3. ff. de popularibus actio. l. eum qui §. in popularibus, ff. de jure juri. per quæ quidem jura hanc doctrina non avit gloss. in l. 2. C. quibus rei jud. & sequitur Alexand. in d. l. sepe n. 3. Peregrin. d. art. 53. n. 41. quod idem esse dicunt ipsi, & Alex. esse in quasi popularibus, veluti cum opponitur aliquis defectus, ad refingendam electionem, nam lata semel sententia pro electo, quæ in judicatum transferit, ulterius quærendum non est gloss. in cap. cum delict. in verbo, judicatum de electione. cum pluribus aliis adductis ad Alex. & idem est in publicis iudicis, 355 juxta text. in d. l. si cui §. itidem, glo. scribentes gl. in l. 2. Alexand. in d. l. sepe n. 34. & Peregrin. ubi proxime n. 41. ad si. circa quæ videndum Avend. de execq. 1. p. c. 4. n. 2. Matth. de afflict. in constiit. Sicil. rubric. 37. lib. 3. c. 4. n. 12. Greg. Lopez in l. 10. verbo, assi como de ellas; tiv. 11. p. 3. qui plures recenset opiniones, quas vide, & quas supra adduxi à n. 32.

357 Hinc idem esse, dicendum est in duobus reis credendi, qui ex eadem causa jus habent, nam res adversus unum ex eis iudicata, alteri quoque obest, quod probat text. juxta secundum intellectum glossa in l. ex duabus reis, & sequitur B. in 4. q. Angel. & latius Franc. Arer. sub n. 9. Alexan. in d. l. sepe n. 42. Peregrin. in 358 d. art. 53. n. 41. qui omnes rationem reddit, & validissimam quidem, quia alter ex corris agendo, item contestando sibi præoccupat jus actionis, ad text. in l. fideicomis §. plerumque, ff. de leg. 3. & ex hoc inferunt Alexand. in d. l. sepe n. 3. & per eum Peregrin. d. n. 41. quod ubi essent collegarii, aut fideicommissarii 359 re conjuncti, sententia adversus primò agentem lata, jure præoccupationis per litis contestationem alium fideicommissarium excluderet.

Et ulterius haec tenet dictis à principio circa tertios oppositores executorialum executioni, respectu & ratione sue possessionis, unum non omitam addendum, quod iste talis tertius debet docere de possessio ne vera, & justa; alias sit fraudulenta, & dolosa, illi non prodest, nec impedit executionem rei, quæ absque dubio ab eo est auferenda, probat Covarr. c. 16. n. 4. vers. sext. Marius Giurba dec. 62. n. 3. & alterius in dec. 12. n. 18. prope finem. Cephal. consil. 2. 2. 5. & conductunt quæ nos sursum a n. 94. quæ possessio fraudulenta & dolosa 360 præstiterit in præjudicium tertii, non transfertur in accipientem, nec exit à potestate domini, etiam si rem dimiserit, latè Giurba post magnam catervam Doctorum d. decil. 22. n. 20. & per totam, & nos obiter suprà n. 201. & quod tertii possessio iniusta non impedit executionem sententia latè post Castren. in l. vis, per illum text. C. de proba. Carocius de exception. 69. d. n. 31. cum seqq.

362 Amplius etiam erit notandum, ut iis casibus quibus diximus, tertio non officere sententiam inter alios latam, fallit, (& datur pro cautela,) quando fuerit citatus, etiam si comparet, quia tunc sententia illi præjudicat. Aymon. consil. 12. n. 8 Boër. decil. 183. à n. 49. cum seqq. Gozadin. consil. 103. n. 12. plures citat pro hac cautela Jacob. Canc. 2. part. variar. resol. c. 16. à n. 59. Giurba decil. 1. n. 31. Decian. consil. 54. n. 6. post Iff. Cravet. & alios, faciunt bene quæ post alios dixi supra n. 15. & 16.

CAPUT IX.

Ab executore, executionem faciente in quantitate, seu rebus minimè in executorialibus nominatis, aut aliter comprehensis, an, & quando appellationi denegans declarationem, vim commissione dicetur, ubi plurimi casus adnotatione dignissimi infestuntur.

SUMMARIUM.

Executor sententia naturam & tenorem imitatur, 1. Sententia jus est strictum, n. 2. Sententia super una re vel rei parte lata, non continet aliam, nec etiam aliam partem, n. 3. Sententia de una in ipsa expressa, ad aliam non expressam extenditur, n. 4. Sententia super certis bonis cum dictione (maxime) alia non expressa non includit, n. 5.

Dicit (maxime) nihil operatur circa non expressa in sententia ibid. Condemnat securit scripturam, & non scripta in sententia non venient, n. 6.

Sententia non extenditur ad augmentum rei limitata, num. 7.

Sententia nunquam continet ea de quibus in judicio non fuit alcum, nec in judicio cognitum, n. 8.

Sententia lata super una re ex pluribus petitis, non extenditur ad alias, n. 9.

Pluribus rebus in judicio generaliter deciduntur, sententia lata non omnibus præjudicat, sed tantum in prosequuntis, & in quibus lata fuit contestata, n. 10.

Nisi pars malitiose distulerit alias res prosequi, n. 11.

Excedit executor se extendens ad aliam rem, seu quantitas em non expressam, n. 12.

Excedit executor se extendens ad aliam rem extra expressam, n. 13.

Ab executore excedente de re ad rem, vel de quantitate ad quantitatem, appellationi deferendum declarabitur, num. 14.

Excedit nuntius qui habet in mandatis ut me ponas in possessione unius rei, & ipse me ponit in possessione alterius, n. 15.

Excedit executor exequendo in alia re quæ non fuerit judicata, n. 16.

Mandatum ubi est certum & limitatum, quia probabilitate excedit executor, est nullum ab eo gestum, n. 17.

Mandatum ut sit limitatum ad incertum liquidandum, proper

D d 4